

Republikanci na francoski meji

Španska republikanska vojska se je na svojem umiku približala francoskemu ozemlju. Ta slika prikazuje oddelek pehote s mulami pri Perthusu

Sibirija, bodoča industrijska dežela

Rusija v premogovnih dobavah tretja na svetu — V proizvodnji jekla hoče Rusija nadkriliti Nemčijo

S precejšnjo zakasnitvijo so v Moskvi objavili tretji petletni načrt za industrialni razvoj Sovjetske Rusije. Posebnost tega načrta je predvsem ta, da bosta ležala dve tretjini novih industrijskih obratov na drugi strani Urala v Sibiriji. Pri tem je težko določiti, koliko je vplivala na odločitev skrb zavoljo morebitnih zapletljivost na zapadu in koliko je bila odvisna od gospodarskih motivov. Proizvodnjo nameravajo tokrat povečati v nekoliko skromnejšem obsegu nego prej, in sicer bo znašala porast le 13,5 odstotka namesto prejšnjih 18,5 odstotka.

Proizvodnja avtomobilov se bo povečala na letnih 400.000 kosov in se bo torej podvojila. Proizvedba premoga, ki je znašala preteklo leto 120 milijonov ton, se bo povečala na 230 milijonov ton, tako da bo Rusija v tem pogledu zavzela tretje mesto po Ameriki in Angliji. Kar se tiče proizvodnje jekla, hočejo Rusi prekositi Nemčijo, isto tako glede proizvodnje električne energije. Odpovedali pa so se gradnji velikanskih central, ki se po vsej priliki niso posebno obnesle.

Tudi tretja petletka je posvečena razvoju težke in oboroževalne industrije.

Čangkajskove razprtije

Spori zaradi maršalevega zakona — Zasebno življenje in politika

V zadnjem času vedo japonska poročila povedati mnogo o nekaterih sporih v Čangkajski družini. Ta poročila je treba sprejeti seveda z vso rezervo, kajti Japonska ima ves interes, da bi svetu predstavljala kitajsko stvar v čim neugodnejši luči.

Čangkajske ima baje težave z obema ženama, to je s tisto, od katere se je ločil, in s svojo sedanjo ženo. Ta zasebna družinska zadeva ima baje tudi politična ozadja.

Pravi motilec miru naj bi bil njegov sin iz prvega zakona, ki je postal popoln boljševik in se je 1. 1937. vrnil iz Moskve. Od prve žene Čenčingju je Čangkajske ločen že dalj časa. Druga žena, Sungmeiling je politično zelo delavna in predstavlja tip popolne moderne Kitajke. Kakor poročajo Japonci, je ta žena sedaj zahtevala od kitajskega generalisima, naj prvi ženi in njenemu sinu prepove bivanje v no-

vi kitajski rezidenci Čunkingu. Če bi ji ne hotel ustreči, se bo dala od njega ločiti.

Že dalj časa je razmerje med drugo Čangkajskovo ženo in njenim pastorkom napeto. Ko se je vrnil iz Moskve, se je postavil takoj na čelo kitajskih boljševiških elementov in zagovarjal nadaljevanje sedanjih vojne za vsako ceno. Svojemu očetu je že ponovno hudo očital politični vpliv, ki ga ima druga maršalova žena. Onemogočiti jo je hotel na vsak korak. S tem v zvezi je začel uvajati svojo lastno mater spet v odločilne kroge v Čunkingu, kjer opisuje vedno na najbolj drastični način vpliv, ki ga ima druga Čangkajskova žena. Ta kampanja je spravila gospo Sungmeiling, ki izvira iz zelo ugledne rodbine, končno v obup, tako da je postavila svojemu možu ultimatum: Na tem mestu ni prostora za vse. Ali jaz ali pa prva žena in nje sin!

Odločitev za Čangkajska tukaj ni samo osebna in zasebna zadeva. Če prisili svojega sina, ki je ljubljeneč ekstremističnih rdečih krogov do odhoda, tedaj bo imel najhujše težave s komunisti. Če se pa da ločiti od sedanjega žene, tedaj bo z njim nemara še slabše, kajti njegova vladna se vzdržuje v veliki meri z ogromno finančno močjo družine Sung. Brata ge. Sung so imenovali dejansko najmočnejšega moža na Kitajskem z njegovo pomočjo se uresničujejo vsi načrti Čangkajskove vlade. V njegovih rokah so kitajske železnice, banke in trgovina.

Odločitev je Čangkajsku v teh okoliščinah, nah v resnici težka in pomeni tudi neko vrsto vojne odločitve. Zdi se pa skoraj, da bo v teh okoliščinah zmagala ga. Sung.

Tako vedo pripovedovati vsaj japonski krogi.

Dva dneva ujetnik na slonu

Neki zdravnik iz Lucknowa v Indiji se je bil odpravil na slonu, da obišče nekega pacienta v okolici. Med potjo je žival zbežljala. Zdravnik pripoveduje, da mu je šele v polnih 48 urah uspelo obvladati podivjano žival in jo ustaviti. Napori tega nenavadnega ujetništva na slonovem hrbtu so ga popolnoma izčrpali.

Če še ne veš, zdaj izveš:

da so krokodilove solze tiste solze, ki jih pretakajo krokodili potem, ko so požrli svojo žrtev;
da je bil Cagliostro pustolovec na dvoru Ludovika XVI. Živel je od 1743. do 1795 ter se je pisal s pravim imenom Balsamo;
da je najvišja gora v Afriki Kilimandžaro. Njena višina znaša nekaj nad šest tisoč m;
da je Santiago prestolnica republike Čile;
da je najdaljši železniški predor Simplonski predor ki meri 19.730 m;
da je Krapinski pračlovek star blizu 30 tisoč let...

Knjige z največ bralci

Dunajski vseučiliški profesor Wurzbach je raziskoval, katere knjige ljudje danes največ berejo.

Iz orientalskega kulturnega kroga stoji pravilice iz »Tisoč in ene noči« na prvem mestu. Izmed starih Grkov so se najbolj razširili Homer, Ajeklios, Evripides in Sofokles, izmed Rimljanov pa Virgil, Horac in Ovid, med Italijani imata prvenstvo Dante in Boccaccio. Španska literatura je zastopana s Cervantesovim »Donom Kihotom«. Dofoe, Shakespeare in Swift zasto, pajo Angleže, izmed Francozov pa sta se Voltaire in Molière bolj razširila nego Zola, Dumas in Balzac. Med Nemci gre prvenstvo Goetheju.

Od striže do sukna

V nekem laboratoriju so napravili poskus, koliko časa preteče od striže ovce do izgotovljenega sukna. To proceduro je mo goče opraviti v 130 minutah ali dveh do-
brih urah.

Drevesa v Parizu in Berlinu

V Parizu so našli na mestnem ozemlju 86.247 javnih dreves, v Berlinu pa nad 600 tisoč javnih in zasebnih dreves. Med slednjimi prevladuje slovanska lipa.

Iz Berlina v Adis Abebo

Nemško dvomotorno sportno letalo Siebel F. H. 104 je na svojem poletu skozi Afriko pristalo tudi v Adis Abebi. Za vožnjo od Berlina do abesinske metropole so Nemci rabili 33 ur.

ČSR prodaja svoje orožje

Nemčija in Rumunija med glavnimi kupci

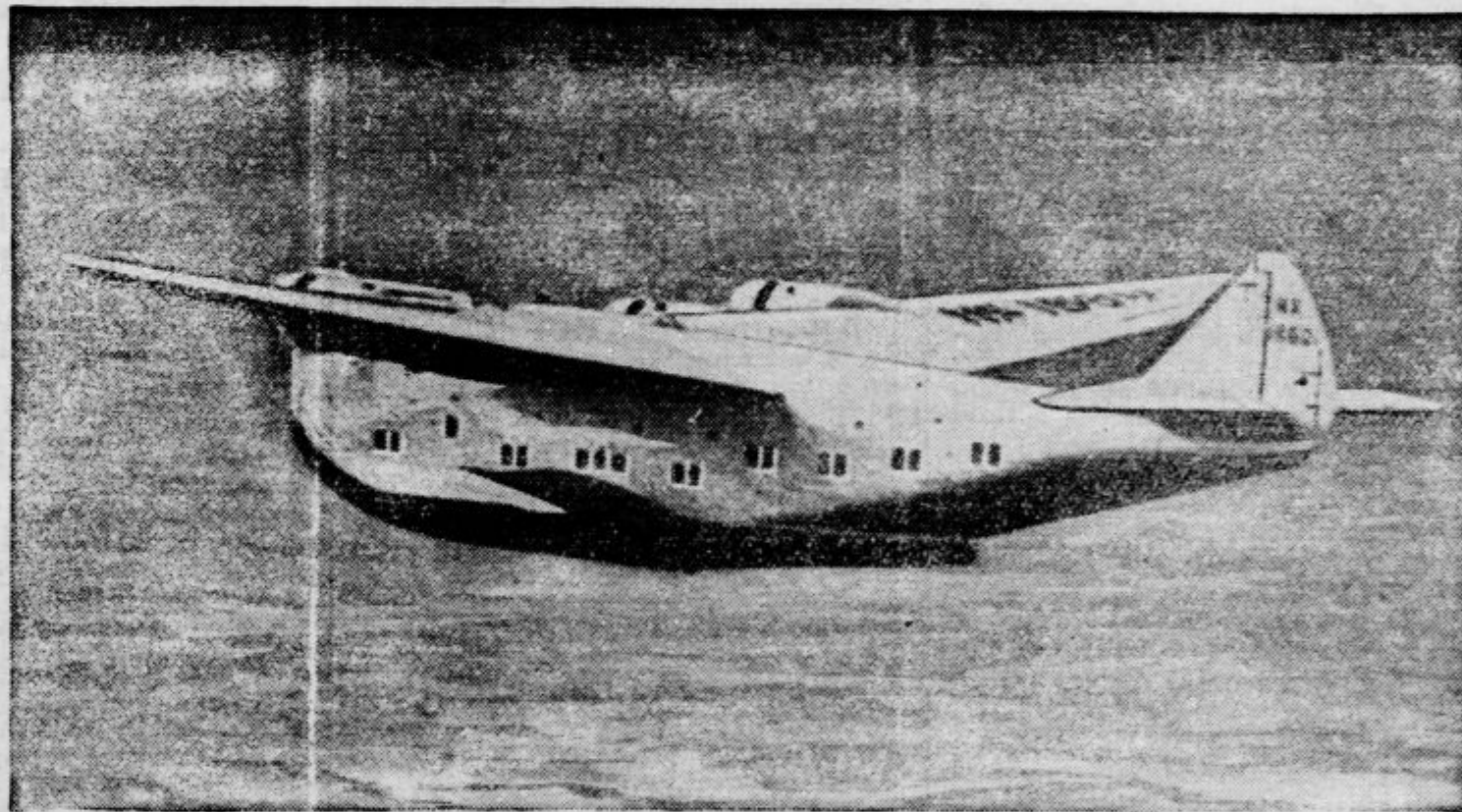
Listi so na kratko poročali, da je češkoslovaška vlada objavila odlok, ki pooblašča vojno ministrstvo prodati vse orožje, uni, forme in ostale vojaške potrebščine, ki jih češkoslovaška vojska trenutno ne potrebuje. Z izkupičkom naj bi se poravnale vse prejšnje vojne dobave, posebno tiste, ki jih je vlada naročila v septembru preteklega leta, v času mobilizacije.

Vlada je sklenila prodati opremo celih

25 vojnih zborov. Ta korak je v zvezi s sedanjem češkoslovaško zunanjo politiko, ki računa z novimi dejstvi in noče imeti opravka z nobenim napadalnim namenom. Poročajo, da bo velik del materiala odkupila Nemčija, zlasti obrambno topništvo proti letalom, težke topove in bojne vozove. Rumunska odkupi opremo desetih vojnih zborov, Jugoslavija pa se zanima zlasti za letala.

Takole se bomo vozili čez morje

Boeing Super-Clipper 314. vodno letalo ameriške družbe Pan American Airways z motorji, ki razvijajo šest tisoč k. s. bo 18. februarja začelo obratovati na progi New-York - Biscarosse na Azorih. Poleti se bodo vršili preko severnega Atlantika

Dve raci pred sodniki

Dolgotrajna pravda v Budimpešti

Gospe Sellerjeva in Hallerjeva sta si bili sosed v majhni vasi v bližini Budimpešte. Kakor se spodobijo za prave sosedice, pa razmerje med njima ni bilo baš miroljubno in ko je Sellerjeva nekoč pogrešila dve svoji raci, je odšla naravnost k ge. Hallerjevi in ji je trdila, da sta se ptici izgubili k njej. Hallerjeva je protestirala energično, Selerjeva je odšla.

Naslednji dan pa je Hallerjeva pogrešila dve svoji raci in je odšla naravnost k Sel-

lerjevi, kjer je trdila, da je med njenimi racami spoznala svoji dve raci. Seveda je nastal velik krik, toda Hallerjeva se ni vdala in je stvar prijavila orožnikom.

Sledila je pravda. Raci so zaplenili, saj sta bili predmet spora. Ta pravda se je koristnima pticama dobro izplačala. V Budimpešti so ju dali namreč v oskrbo družstvu za zaščito živali, kjer sta živeli sijajno in sta se odebili brez nevarnosti, da pojdeta v lonec. Tako je preteklo leto, proces je šel skozi vse instance in še ni bilo odločitve. V drugi instanci je Hallerjeva trdila, da sta njeni raci šteli po tri leta, Sellerjeva pa je za svoji navedla starost dveh let. Poklicati so morali številne strokovnjake in ti so po natančnem pregledu ugotovili starost, ki bi bila v skladu z navedbo Hallerjeve.

Sellerjeva se na to seveda ni vdala, vložila je priliz in sodnik, ki je predsedoval prizivni instanci, se je izkazal za novega Salomona. Izmisli si je namreč, da je poslal obe raci v rojstno vas, tam ju je na glavni cesti lastnoročno izpustil, raci sta si kraj najprvo malo ogledali, kakor da se hočeta orientirati, potem sta se odgugali naravnost proti dvorišču ge. Hallerjeve. Tako je sodnik s sijajno idejo ugotovil pravo lastnico in Sellerjeva je žalostno propadla.

S tem pa račja zgodba še ni končana. Teden dni pozneje se je pojavila Hallerjeva spet na sodišču in je tožila Sellerjevo za odškodnino 200 pengov, češ da je imela s stvarjo toliko izgube. Raci sta po eni strani pri družstvu za zaščito živali legli jajca, ki jih lastnica ni mogla izkoristiti, po drugi strani pa sta se v dobri oskrbi sploh odvalili tega posla. Sedaj čaka madžarska juristična in ostala javnost z napetostjo, kako se bo končala ta račja pravda št. 2.

Atentati v Angliji

Nemirni irski republikanci so se začeli v zadnjih dneh zopet učinkovito udeleževati s revolucionarnimi dejanji. Ta slika kaže delavce pri odstranjevanju poškodovanega materiala na neki postaji londonske podzemne železnice

Sultan v riževi kopeli

Ceremonije ob ustoličenju novega vladarja na Malaki

V Klangu na polotoku Malaki so se začele velike slavnosti ob ustoličenju novega selangorskega sultana Hisamudina Alama Saha, sina pokojnega sultana Sulejmana. Prav za prav bi imela po dednem pravu oba njegova starejša brata večjo pravico do prestola, toda zamerila sta se angleškimi oblastvom, ki upravljajo zvezo malajskih držav in ki so ju od nasledstva izključila.

Zelo nenavadne so starodavne ceremo-

nije, s katerimi slavi v Klangu ustoličenje novega vladarja. Pred vsem se mora sprizniti s precej težavno ceremonijo »očiščenja«. Skupina visokih dostojanstvenikov novega sultana sleče in ga potopi v leseno korito, v katerem je že nekoliko dni vrela mešanica rižne moke z vodo in drugimi substancami. V tej mešanici sultana pošteno pregnetejo, da ga imunizirajo proti učinkom »zločestega pogleda«. Nato prenesejo sultana v procesiji do devetnadstropnega baldahina, kjer ga drugi dostojanstveniki v navzočnosti velike množice podanikov še enkrat okopljajo. Nato natro sultanovo telo z blagodišečimi olji in dragocenimi dišavami, oblečejo ga v kraljevska oblačila in ga med vriskanjem množice, pleši in godbo kronajo za vladarja. Krona, ki jo novemu sultanu položi na glavo eden njegovih bratov, vsebuje 439 diamantov in 280 rubinov. Njegova žena p adobi diadem s 318 diamanti in 176 rubini.

Postani in ostani član Vodnikove družbe!

Francija — general Franco

Senator Leon Bérard, ki je po nalogu pariške vlade navezal prve oficelne stike med Francijo in nacionalistično Španijo

Potresno razdejanje v Južni Ameriki

Chillianska katedrala v razvalinah. V tem mestu je katastrofa zahtevala na desetisoče človeških žrtvi

A NEKDOTA

K Heinrichu Laubeju je prišla nekoč mlada dama in dejala: »Gospod ravnatelj, kaj naj storim? Tako me žene, da bi postala gledališka igralka!«

Laube, ki je takoj opazil, da nima mlada dama nobenega talenta za to, je vprašal: »Ali ste poročeni?« — »Ne,« je odvrnila. »Potem se brž poročite,« se je nasmehnil Laube, »v zakonu je mnogo prilike za igranje komedij.«

VSAK DAN ENA

Mati: »G učitelj je imel popolnoma prav, da ti je za kazen posadil na glavo to oslovsko pokoval.«

(»Ric et Racc«)

